

РЕШЕНИЕ

№ 660

гр. София, 10.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Галина Ташева
Георги Ст. Чехларов

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски
като разгледа докладваното от Галина Ташева Въззивно гражданско дело № 20211100512096 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 20137478 от 12.06.2021 г., постановено по гр. д. № 70750/2018 г. по описа на СРС, II ГО, 54 с-в е признато за установено по предявените искове по чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 430, ал. 1, ал. 2 от ТЗ и чл. 92 от ЗЗД, че в праната сфера на „А.б.Б.“ АД, ЕИК **** са възникнали следните вземания от С. И. Ц., ЕГН ***** за сумата от 12 825.92 лева, представляваща непогасена главница по Договор за потребителски кредит ПД- 39372 от 03.11.2014г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение - 13.04.2018 г., до окончателно изплащане на задължението, за сумата от 1147.25 лева, представляваща възнаградителна лихва за периода от 03.12.2016г. до 12.04.2018г., за сумата от 83.54 лева, представляваща начислена за периода от 03.12.2016г. до 12.04.2018г. неустойка за забава върху тази възнаградителна лихва, както и за сумата от 320.02 лева, представляваща неустойка за забава върху главницата за периода от 03.12.2016г. до 12.04.2018г., за които парични притезания по ч. гр. дело № 23887/2018г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417, т. 2 ГПК.

С решението е отхвърлено заявеното от С. И. Ц. възражение за прихващане на нейни вземания за неоснователно обогатяване (чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД) от „А.б.Б.“ АД в общ размер на 294 141.29 лева (12000.00 лева, платени на 29.08.2016г., 5000.00 лева, платени на 30.08.2016г., 265000.00 лева, платени на 13.09.2016г., 520.00 лева, платени на 05.12.2016г., 1182.29 лева, платени на 05.12.2016г. и 10439.00, платени на 15.12.2016г.) срещу задълженията й към „А.б.Б.“ АД по Договор за потребителски кредит № ПД- 39372/03.11.2014г. и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК С. И. Ц. е осъдена да заплати на „А.б.Б.“

АД сумата от 547.53 лева - разноски за заповедното производство, както и сумата от 1428.53 лева- разноски за исковото производство.

Срещу първоинстанционното решение е депозирана въззивна жалба от ответницата С. И. Ц., чрез пълномощника ѝ адв. К. К., с която същото се обжалва изцяло като неправилно, незаконосъобразно и необосновано. В жалбата се излагат доводи, че обжалваното решение е постановено при съществено противоречие с материалния закон, както и при нарушение на процесуалните правила за разпределение на доказателствената тежест, в частта, с която първоинстанционният съд е приел, че претендираните от ищеца негови вземания по процесния Договор за потребителски кредит от 03.11.2014г. не са погасени с преведените от банковата сметка на ответницата С. Ц. в „А.Б.-Б.“ АД по банковите сметки на ищеца суми, превишаващи многократно общия размер на претендираните в исковата молба вземания. Поддържа се, че този извод на съда е незаконосъобразен и необоснован, тъй като ищецът не е установил в съдебното производство с пълно и главно доказване, че към датите на получаване на тези суми по негови сметки е имал други падежирали и установени по основание и размер вземания от ответницата, различни от посочените от него вземания в исковата молба. Твърди се, че от представеното и неоспорено от ищеца банково извлечение от банковата сметка на ответницата се установявало, че от същата банкова сметка са извършени преводи на парични суми по банкови сметки на ищеца и че неоснователно са били усвоявани суми от последния от банковите ѝ сметки. Излагат се съображения, че извършването на тези банкови преводи се установявало и от приетата съдебно-счетоводна експертиза, която не е била оспорена от ищеца. В тази връзка се излага, че от експертизата се установявало, че първите три от посочените банкови преводи са направени с подписани от ответницата платежни нареждания, а последните три превода са били извършени чрез служебно дебитиране на банковата сметка на ответницата без каквото и да е основание за извършване на тези банкови операции и без доказано по делото съгласие или нареждане от страна на ответницата за преводите на тези суми към банкови сметки на ищеца. Във въззивната жалба се излага, че твърденията на ищцовата страна са, че посочените преводи са извършени за погасяване на твърдени от ищеца негови вземания от ответницата за неправомерно изтеглени от последната, в качеството ѝ на служител на банката (касиер) суми от сметки на клиенти на „А.Б.Б.“ АД, но такива вземания не са били индивидуализирани по основание, размер и дата на възникване, поради което не са били доказани от ищеца при условията на пълно и главно доказване. Навеждат се доводи, че обжалваното съдебно решение е постановено в противоречие с материалния закон и при съществено нарушение на процесуалните правила за разпределение на доказателствената тежест в процеса, в частта му, с която е отхвърлено като недоказано приетото за разглеждане възражение за прихващане. Релевират се оплаквания, че при постановяване на решението в тази му част, съдът е нарушил императивното изискване на ГПК, в решението си да се произнесе по всички направени възражения срещу иска от ответницата и да изложи мотиви защо приема или не всяко едно възражение. Поддържа се, че постановеното решение, в тази част е необосновано, поради противоречие на мотивите на съда с правилата на формалната логика - твърдените от ищеца насрещни вземания са приети от съда за доказани, без да са доказани задължителните елементи на всяко едно твърдяно вземане като се излагат подробни съображения в тази насока. На следващо място се излагат съображения, че съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест, по направеното от ответницата възражение за прихващане, в нейна тежест е било да установи с пълно доказване

предаването на посочените по-горе суми на ищеца, а в тежест на ищеца е да докаже твърденията си за извършени от ответницата нерегламентирани тегления на суми от банкови сметки на клиенти в посочените от него размери и на посочените дати. В тази връзка, в жалбата се поддържа, че ищецът не е доказал по несъмнен начин нито едно конкретно вземане с доказване на посочените по-горе юридически факти. Излага се, че представените от ищеца писмени обяснения на ответницата, макар и да представляват косвени доказателства, не установявали конкретни неправомерни действия на същата по вид, време, място, начин на извършване, като посоченото косвено доказателство не се потвърждавало с нито едно друго доказателство. В тази връзка се поддържа, че поради липсата на пълно и главно доказване в процеса на наличие на насрещни вземания на ищеца от ответницата, съдът е следвало да уважи приетото за разглеждане възражение за прихващане и да извърши съдебно прихващане между насрещните вземания до размера на по-малкото от тях, а като не е направил това и е приел възражението за прихващане за недоказано, СРС е постановил едно неправилно решение, което следва да бъде отменено от въззивния съд. Поради изложеното се отправя искане към въззивната инстанция за отмяна на първоинстанционното решение, като неправилно и незаконосъобразно и вместо него да бъде постановено друго, с което да бъдат отхвърлени предявените иски, като неоснователни и недоказани. Претендират се и разноски пред двете инстанции.

Въззиваемата страна „А.б.Б.“ АД е депозирала писмен отговор на въззивната жалба в срока по чл. 263, ал. 1 ГПК, в който оспорва същата като неоснователна. Излага се становище, че постановеното решение е правилно и законосъобразно, като от страна на първоинстанционния съд не е било допуснато съществено процесуално нарушение при разпределянето на доказателствената тежест, поради което се поддържа, че обжалваното решение е правилно и обосновано и в частта относно отхвърленото възражение за прихващане. Поради изложеното се отправя искане към въззивния съд да потвърди изцяло първоинстанционното решение, както и да остави без уважение въззивната жалба като неоснователна.

Софийски градски съд, след като обсъди по реда на чл. 236, ал. 2 ГПК събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за удтановено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, изхожда от легитимирана страна и е насочена срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно нормата на чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси, съдът е ограничен от посоченото в жалбата. При извършена служебна проверка, въззивната инстанция намира, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно и процесуално допустимо, като при постановяването му не е допуснато нарушение на императивни материалноправни и процесуалноправни норми.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е и правилно, като фактическите и правни констатации на въззивния съд съвпадат с направените от районния съд в атакувания съдебен акт, поради което и на основание чл. 272 от ГПК, настоящият състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Във връзка с изложените във въззивната жалба доводи следва да се добави следното:

С оглед фактическите твърдения в исковата молба, съдът приема, че е сезиран с иск с

правно основание чл. чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 430, ал. 1, ал. 2 от ТЗ и чл. 92 от ЗЗД и има за предмет установяване дължимостта на посочените суми в издадената заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК.

Установяването на съществуването в патримониума на ищеца на спорното материално право така, както е заявено със заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, а впоследствие и с исковата молба по чл. 422, ал. 1 ГПК, предполага осъществяване на следните материалноправни предпоставки (юридически факти): 1/ наличие на валиден договор за потребителски кредит между „страните по делото; 2/ усвояване на заетата сума от кредитополучателя; 3/ настъпване изискуемостта на вземанията по договора; 4/ неизпълнение на задължението на кредитополучателя за връщане на част или на цялата сума в уговорените за това срокове.

Въззивният съд намира, че в случая е безспорно установено, че на 03.11.2014 г. между „А.б.Б.“ АД, като кредитор и ответницата С. И. Ц., като кредитополучател е сключен Договор за потребителски кредит № ПД-39372/03.11.2014 г., по силата на който Банката е предоставила на същата кредит в размер на 15 000 лева, а последната се е задължила да върне сумата като изплаща дължимите месечни погасителни вноски за главница и лихви, съгласно изготвения погасителен план с краен срок за изплащане на задълженията до 02.11.2024 г..

По делото е установено също така, че кредиторът „А.б.Б.“ АД е изпълнил основното си задължение по кредита и реално е превел уговорената сума от 15 000 лева по сметката на кредитополучателя в Банката и следователно сумата е била действително усвоена. Този факт се потвърждава и от заключението на приетата съдебно-счетоводна експертиза, видно от която на 05.11.2014 г. е била заверена сметката на кредитополучателя С. Ц. в Банката със сумата от 15 000 лева.

Установи се от приетите писмени доказателства и заключението на ССЧЕ, че преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на 30.12.2015 г. кредитополучателят С. Ц. не е изпълнила задълженията си за погасяване на дължимите месечни вноски, поради което и на основание т. 9.1.1. от Общите условия към сключения между страните Договор за потребителски кредит, ищецът е упражнил потестативното си право едностранно да обяви вземанията за изцяло предсрочно изискуеми. Няма спор по делото, че длъжникът С. Ц. е била уведомена надлежно от страна на Банката за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита, посредством изпращането на писмено съобщение, което е било получено лично от ответницата на 23.01.2018 г.

По делото е установен и размера на претендираните от ищеца вземания. В този смисъл, съгласно неоспореното от страните заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза по делото се установи, че Банката е отразила вземанията си като предсрочно изискуеми, считано от 21.03.2018 г. като размера на непогасените задължения по процесния договор за потребителски кредит са, както следва: 12 825.92 лева - главница, 1147.25 лева - възнаградителна лихва за периода от 03.12.2016г. до 21.03.2018г., 83.54 лева - неустойка за забава за периода от 03.12.2016г. до 12.04.2018г. върху непогасената възнаградителна лихва, както и 320.02 лева - неустойка за забава, начислена върху главницата от 03.12.2016г. до 12.04.2018 г.

Поради изложеното, настоящият състав приема за правилни изводите на районния съд, поради което и изцяло препраща на основание чл. 272 от ГПК, че по делото е установено наличието на материалните факти за уважаване на предявения по реда на чл. 422

ГПК, във вр. чл. 430 ТЗ и чл. 92 ЗЗД.

Спорен по делото пред въззивната инстанция е въпросът относно правното действие на извършените от страна на ответницата в полза на ищцовото дружество плащания в периода от 29.08.2016 г. до 15.12.2016 г. в общ размер на 294 141.29 лева, доколкото същата поддържа, че с тях е погасила именно процесните задължения по договора за кредит, а от ответната страна посочените твърдения на ответницата са изрично оспорени. В тази връзка, твърденията на ищеца „А.б.Б.“ АД са, че основание за извършените плащания е възникнало задължение на ответницата да възстанови в полза на банката неправомерно теглени суми от банкови сметки на клиенти. В тази връзка са изложени твърдения, че същата е имала достъп до тези банкови сметки, тъй като е работила като касиер в ищцовото дружество.

В първоинстанционното производство по делото е представен частен писмен документ - Обяснение от С. И. Ц., подписан от ответницата от дата 01.08.2016 г., видно от което същата заявява, че е изтеглила от сметка на клиент на банката - Д.К.С. сумата от 20 000 евро и 70 000 лв., като се сочи, че посочената операция е извършена от нея, без присъствието на клиентката и без да е уведомила никой в офиса на банката. Същата заявява, че няколко пъти е теглила суми от друг клиент на банката - Л.Н., в размер на 59 000 евро и 42 000 лв., без нейно нареждане като е използвала сумите за лични нужди. Заявява и молба към ръководството да й даде шанс да възстанови сумите.

Представено е също и Обяснение, изходящ от ответницата С. Ц. от 02.08.2016 г., в който същата отново заявява, че е извършила неправомерно теглене на средства от сметките на клиентите Д.К.С. в размер на 20 000 евро и 70 000 лв., както и от сметката на Л.Т.Н. без тяхно присъствие и знание, в периода от месец април 2015 г. до месец юли 2016 г., като парите са използвани от нея за нейни лични нужди. В обяснението се отправя молба към ръководството на „А.б.Б.“ АД да даде на ответницата възможност да възстанови сумите, заедно с начислените лихви към момента на възстановяването в най-кратък срок, който ще бъде определен в последващ разговор в рамките на 3 дни.

Представен е друг частен документ - Обяснение от С. И. Ц. касиер-счетоводител, с дата от 24.08.2016 г., в който се сочат обстоятелства относно изтегляне на суми в размер на 66 000 лева и 9000 евро от сметки на друг клиент на Банката - Р.Т., както и сума в размер на 5000 евро, изтеглена от ответницата от сметка на сина на тази клиентка - И.Т.. В обяснението се сочи, че ответницата е постигнала уговорка с клиента на банката Р.Т. да й възстанови сумата в срок до 25.08.2016 г., като в този случай същата нямало да депозира жалба срещу нея.

На следващо място, от приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установи, че: На 29.08.2016 г. е постъпила сума в размер на 12 000, 00 лв. от „У.К.Ф.“ ЕАД. На същата дата 29.08.2016 г. с платежно нареждане, ответницата С. Ц. е превела по банковата сметка на ищеца „А.б.Б.“ АД с IBAN: **** сума в размер на 12 000,00 лв. с посочено основание в нареждането „възстановяване на средства“;

На 30.08.2016 г. е постъпила сума в размер на 5000,00 лв. от „Профи кредит България“ ЕООД. На същата дата 30.08.2016 г. с платежно нареждане, ответницата С. Ц. е превела по банкова сметка на „А.б.Б.“ АД с IBAN **** сумата от 5 000,00 лв., с посочено основание за превода „възстановяване на средства“.

На 13.09.2016 г. е постъпила сума в размер на 265 000,00 лв. с основание „120RLMA**** Усвояване на кредит“. На същата дата – 13.09.2016 г. с платенжно нареждане ответницата С. Ц. е превела по банковата сметка на „А.б.Б.“ АД с IBAN ****

сумата от 265 000,00 лв. – с посочено основание в нареждането „Усвояване на кредит-възстановяване“.

На 05.12.2016 г. служебно с мемориален ордер е дебитирана сметката на ответницата С. И. Ц. със сумата от 520,00 лв. като в основанието за операцията банката е посочила „Възстановяване сума в разчет в размер на 520,00 лв. по задължения на клиента“.

На 05.12.2016 г. служебно с мемориален ордер е дебитирана сметката на С. И. Ц. със сумата от 1182.29 лв., като в основанието за операцията Банката е посочила „Сума по разчет по задължение на С. Ц.“.

На 15.12.2016 г. служебно с мемориален ордер е дебитирана сметката на С. И. Ц. със сумата от 10 439,53 лв.. В основанието за операцията Банката е посочила „Прехвърляне на средства“, като средствата са били прехвърлени по банкова сметка на „А.б.Б.“ АД с IBAN: ****.

Въззивният съд кредитира заключението на приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза, като подробно и компетентно изготвена и кореспондираща на представените по делото доказателства, както и като неоспорена от страните по делото.

Видно от представеното по делото Удостоверение от СДВР, в същото е удостоверено, че в СРИП – отдел „Разследване“ при СДВР се води досъдебно производство № 513 ЗМИП 5169/2017 г., по описа на СДВР, което е срещу неизвестен извършител, образувано по сигнал на „А.б.Б.“ АД, в който се твърди за извършени неправомерни действия от страна на С. Ц., като в същото е посочено, че към момента досъдебното производство е на производство и по него няма привлечени към наказателна отговорност лица.

При съвкупна преценка на събраните доказателства, във връзка с релевираното от ответницата възражение за прихващане, въззивният съд намира следното:

Ответницата претендира да има вземане срещу ищеца, за връщане на дадени от нея на банката суми без правно основание, поради което същата е заявила възражение за прихващане на нейните вземания за неоснователно обогатяване по чл. 55, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД в общ размер на 294 141,29 лв. срещу задълженията ѝ към „А.б.Б.“ АД по процесния Договор за потребителски кредит № ПД-39372/03.11.2014 г.

В тежест на ответницата е да установи даването на сумата, а в тежест на ищеца - да установи наличието на основание да задържи сумата.

Въззивният съд намира за установено посредством събраните доказателства по делото, че ответницата С. Ц. е получила по своята банкова сметка преводи от други кредитни институции – на 29.08.2016 г. е получила сума в размер на 12 000, 00 лв. от „У.К.Ф.“ ЕАД, на 30.08.2016 г. е получила сума в размер на 5000,00 лв. от „Профи кредит България“ ЕООД, а на 13.09.2016 г. е получила сума в размер на 265 000,00 лв. във връзка с усвоен от нея кредит с основание „120RLMA**** Усвояване на кредит“. По делото се установи, че на същите дати, ответницата С. Ц. е наредила банковата ѝ сметка да бъде дебитирана със същия размер на получените от нея парични суми, като е наредила те да бъдат преведени по банкова сметка на ищеца „А.б.Б.“ АД с основание „възстановяване на средства“. Наредените от ответницата Ц. с платежни нареждания преводи по банковата сметка на „А.б.Б.“ АД са извършени.

От представените по делото изходящи от С. Ц. частни писмени документи - Обяснение от 01.08.2016 г., Обяснение от 02.08.2016 г., Обяснение от 24.08.2016 г.,

Обяснение от 28.09.2016 г., Обяснение от 08.11.2016 г. се установява, че ответницата е заявила писмено, че в качеството си на служител в Банката – на длъжност „касиер“ е извършила нерегламентирани операции по касово теглене от сметки на други клиенти на банката, без тяхно нареждане и знание, както и без знанието на ръководството на Банката, като същата е заявила, че е използвала средствата за свои нужди. Ответницата е посочила, че е изтеглила от сметки на клиентите следните суми: на 01.08.2016 г. изтеглила 20 000 евро и 70 000 лв. от сметката на Д.К.С.; няколко пъти е теглила суми от сметки на Л.Т.Н., в общ размер около 59 000 евро и 42 000 лева; на 24.08.2016 г. е изтеглила суми в размер на 66 000 лева и 9000 евро от сметки на друг клиент на Банката - Р.Т., с която е била в по-близки отношения, както и сума в размер на 5000 евро, изтеглена от сметка на сина на тази клиентка - И.Т. В обяснението ответницата е заявила, че е постигнала уговорка с клиента на банката Р.Т. да възстанови сумата по сметката на тази клиентка в срок до 25.08.2016 г.

Въззивният съд намира, че депозираните обяснения от ответницата съставляват недвусмислено и изрично признание на неизгодни за нея обстоятелства, а именно че същата е теглила нерегламентирано суми от сметки на клиенти на ищеца „А.б.Б.“ АД. В тази връзка, настоящият състав приема, че със същите ответницата е признала съществуването на свои задължения, възникнали въз основа на други отношения между нея и Банката, които са различни от отношенията по процесния договор за потребителски кредит, а именно отношения на извъндоговорно основание - от неоснователното ѝ обогатяване за сметка на клиенти на банката, чрез нерегламентирано теглене на суми от техни сметки, в тяхно отсъствие, без тяхно нареждане и без тяхно знание, както и без знанието на ръководството на Банката, които суми са в общ приблизителен размер от 93 000 евро /с легова равностойност 182 121,90 лева/ и 178 000 лева - или общо суми в приблизителен размер от около 360 121.90 лева. В представените частни документи - Обяснения, ответницата е заявила желание да възстанови средствата по сметките на тези клиенти, за което изрично е заявила молба към ръководството на банката да ѝ бъде дадена възможност да възстанови сумите заедно с начислените лихви към момента на възстановяването. Посочените частни писмени документи, не са били оспорени от ответницата относно автентичността и верността на същите, поради което са били приети като неоспорени доказателства по делото. Същите са оспорени от ответната страна единствено с довод за това, че са направени в резултат на упражнена от други служители на банката принуда. Настоящият състав споделя изцяло изводите на първоинстанционния съд, че при преценката им по реда на чл. 175 от ГПК посочените, изходящи от ответницата частни писмени документи, чиято автентичност и вярност не са оспорени от ответната страна, съставляват извънсъдебни признания на ответницата за неблагоприятни за нея факти, и същите следва да се ценят от съда с оглед на останалите събрани по делото доказателства. По отношение на доводите на ответницата, че представените обяснения са били дадени, в резултат на упражнена от други служители на банката принуда не са представени никакви доказателства по делото от ответната страна за установяване на посоченото твърдение. Безспорно е също така, че между посочените по-горе лица, клиенти на банката и ищецът „А.б.Б.“ АД е възникнало валидно облигационно правоотношение на основание сключен договор за банков паричен влог /договор за депозитна и/или спестовна сметка/, във връзка с който посочените лица са депозирали процесните суми в банката.

Договорът за паричен влог по чл. 421 от ТЗ е едностранен и формален договор, като за разлика от договора за влог по чл. 250 и сл.е от ЗЗД, е реален и възмезден. Предмет на този договор са заместими вещи (пари), с които при обикновения влог влогоприемателят не

може да се разпорежда, освен ако това му е било разрешено от влогодателя (чл. 257, ал. 1 от ЗЗД). В последния случай е налице неправилен влог, за който се прилагат съответно правилата за договора за заем. Съгласно чл. 257, ал. 3 от ЗЗД, ограничението за разпореждане по, ал. 1 от разпоредбата не се прилага по отношение на банките, от което следва, че те винаги могат да се разпореждат с предоставените им по договора за паричен влог парични средства, като ги използват за осъществяване на своята дейност. Поради тази причина този договор е възмезден, като банката дължи на влогодателя уговорената лихва, а също така и не дължи връщане точно на предоставените от него парични средства, а парична сума в същата валута и размер. С оглед на това е приложимо правилото на чл. 230, ал. 1 от ЗЗД и банката става собственик на предоставените ѝ от влогодателя парични средства, като последният губи собствеността върху тях и същата се трансформира във вземане по отношение на банката - влогоприемателят става кредитор на същата. Същевременно при договора за разплащателна сметка (така както е уредена преди отмяната на чл. 426-чл. 429 ТЗ с ДВ бр. 23/2009 г.) банката открива сметка на едно лице, чрез която срещу възнаграждение, да извършва по негово нареждане плащания в рамките на наличната сума. Този договор съдържа в себе си елементите на договор за паричен влог и на договор за поръчка. При него задълженията на банката са да изпълнява нарежданията на титуляра на сметката и да плаща лихва върху вложените по сметката средства (чл. 427, ал. 2 от ТЗ отм.). Така установената възмездност сочи, че и по този договор банката не извършва разплащанията точно с предоставените ѝ от клиента парични средства, а с налични такива. При двата посочени по-горе договора банката може да ползва средствата, които са ѝ предоставени срещу заплащането на лихва. Банката става собственик на предоставените ѝ парични средства, поради което не дължи съхраняването ѝ, а дължи връщане на сумата в същата валута и размер. Вложителят сменя качеството си на собственик на паричните средства с това на кредитор на банката. Същевременно банката в качеството си на титуляр на вложените пари има право да се разпорежда с тях. С оглед горното, банката става собственик на предоставените ѝ парични средства, а вредите от унищожаване, отнемане или повреждането на вещта се носят от собственика ѝ, тъй като водят до намаляване на неговото имущество, което намалява от момента на извършването на увреждащите действия /в този см. решение № 60300 от 23.08.2022 г. по гр. д. № 599/2021 г., IV г. о. на ВКС/.

Договорът за влог се счита сключен от момента на оформянето на писмените документи-чл. 422 от ТЗ и предаване на сумата на лицето, действащо от името и за сметка на банката. Възможно е действащото от името и за сметка на банката лице, чрез използване на неавтентичен или подправен документ, да изтегли цялата или част от сумата по паричен влог на трето лице. В този случай ако плащането на банката няма погасителен ефект, то тя остава задължена към действителния влогодател, а имуществото ѝ е намаляло. Поради това в тези случаи, както и в случаите, когато средствата са изтеглени неправомерно от трето лице, вредата за Банката настъпва от момента, в който третото лице неправомерно е усвоило сумите от сметките, като за последната се поражда задължението да възстанови сумите на влогодателите. В този случай, Банката изпълнява свое задължение по сключен с влогодателите договор, поради което вредите за същата настъпват от момента, в който имуществото на банката е било намалено, чрез действията на третото лице.

Във връзка с изложеното и съотнесено към процесния случай, въззивният съд намира, че с извършване на касово теглене от клиентска банкова сметка, в патримониума без да е налице нареждане на титуляра на банковата сметка за това, безспорно настъпва увреждане за банката, тъй като паричната сума напуска нейния патримониум, но банката

остава задължена към клиента за вложената от него парична сума. За да възникне задължението за обезвреда, не е необходимо увреденото лице да е открило увреждането, или то да бъде установено по определен начин. Принудителното осъществяване на деликтната отговорност по съдебен ред изисква установяването на увреждането и определяне на дължимото обезщетение по размер по несъмнен начин. Не съществува пречка също така, делинквента доброволно да признае за извършено от него непозволено увреждане, както и в този случай да обезщети увреденото лице. В този случай, кредиторът /увреденото лице/ не е задължен да приеме частично плащане на обезщетението, преди вземането да е станало ликвидно, но ако увреденото лице приеме плащането, то посоченото плащане не е извършено при начална липса на основание, доколкото приемането на плащането от увреденото лице е конклюдентно действие, признаващо наличието на посоченото основание за плащането. В случай, че впоследствие задължението за обезвреда бъде отречено със сила на пресъдено нещо, платеното в повече би подлежало на връщане. В случая, към момента, не е отречено със сила на пресъдено нещо вземането на банката за обезвреда на причинената от ответницата щета в размера, който същата е посочила в дадените от нея обяснения. От изложените правни изводи следва, че извършеното от ответницата в полза на увреденото лице – Банката плащане за възстановяване на причинената от нея на последната имотна вреда, не е без основание, поради което към настоящия момент, ищецът ЗАД „А.Б.Б.“ АД не дължи връщането на платената от ответницата сума за възстановяване на средствата, изтеглени от същата без знанието и съгласието на титулярите на банковите сметки.

По изложените съображения, настоящият състав намира, че от страна на ищеца е доказано, при условията на пълно и главно доказване в процеса, че извършеното плащане от страна на ответницата е било въз основа на годно правно основание за това, поради което и престацията, като дължима не подлежи на връщане от страна на ищеца по делото, което обосновава извод за основателност на предявените искове. В тази връзка са неоснователни наведените доводи във въззивната жалба, че ищецът не е установил в процеса с пълно и главно доказване съгласно правилото на чл. 154 ГПК съществуването на основание за получаване на суми от ответницата С. Ц., както и за допуснато от страна на първоинстанционния съд съществено процесуално нарушение при разпределянето на доказателствената тежест.

Въззивната инстанция намира за правилни изводите на първоинстанционния съд, че по изложените мотиви за неоснователност на възражението за погасяване чрез плащане на процесния дълг, следва да бъде отхвърлено като неоснователно и заявеното в условията на евентуалност възражение за прихващане, доколкото същото се основава на твърдение за плащания, извършени без наличие на правно основание за това, а такова основание, както бе прието от настоящия въззивен състав, в случая се установява. Съгласно изричните признания на ответницата, обективирани в представените по делото частни документи, дължимите от нея суми за възстановяване надхвърлят размера на доказаните по делото плащания, от което следва, че не се установява наличие на надвнесени суми, до чийто размер евентуално би било основателно релевираното възражение за прихващане.

Поради съвпадане на крайните изводи на въззивната инстанция с тези на първоинстанционния съд, обжалваното решение, като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено на основание чл. 271, ал. 1, изр. 1, пр. 1 ГПК изцяло, а подадената срещу него въззивна жалба да се остави без уважение като неоснователна.

По разноските:

С оглед изхода от настоящото съдебно производство, въззивникът дължи на въззиваемата страна разноси по делото, но предвид обстоятелството, че от страна на същата не е заявена претенция за разноси, такива не следва да се присъждат.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20137478 от 12.06.2021 г., постановено по гр. д. № 70750/2018 г. по описа на СРС, II ГО, 54 състав.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____